

ଗୁଣ୍ଡାଳା ପତ୍ରର କଥା

ନନ୍ଦକିଶୋର ସିଂହ

ପୂର୍ବକାଳରେ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ରହି ବେଦଉପନିଷଦଆଦି ନାନାବିଧ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲେ । ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ ସହିତ ଆଶ୍ରମରେ ହୋମ ପାଇଁ ସମିଧ ସଂଗ୍ରହ କରିବା, ଆଶ୍ରମର ଗାଈଗୋରୁଙ୍କୁ ନେଇ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଜଙ୍ଗଲରେ ଚରାଇବା, ଆଶ୍ରମବାସୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଫଳମୂଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଏହାକୁ ଗୁରୁକୁଳ ଶିକ୍ଷା କୁହାଯାଉଥିଲା । ଶିକ୍ଷା ସମାପନ ପରେ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଉଥିଲେ ।

ସେହିପରି ଏକ ଗୁରୁକୁଳରେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରୁଥିଲେ ଦୁଇଜଣ ଶିଷ୍ୟ । ଜଣକର ନାମ ଶିଶିର ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ନାମ ତୁଷାର । ଯଥାସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଗୁରୁକୁଳ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ ହେଲା । ଗୃହକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଶିଶିର ଓ ତୁଷାର ଗୁରୁଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ୍ କଲେ । ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ଦେବା ପାଇଁ ନିଜ ନିଜର ଅଭିଳାଷ ଜଣାଇଲେ । ଶିଷ୍ୟ ଦୁହିଁଙ୍କର ନିଷ୍ଠାରେ ଗୁରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରୁ କୌଣସି ଦକ୍ଷିଣା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ

ଗୁରୁ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଥିରେ ଶିଷ୍ୟ ଦୁହିଁଙ୍କର ମନ ବୁଝିଲା ନାହିଁ । ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଇ ଗୁରୁକୁଳରୁ ବିଦାୟ ନେବେ କିପରି ? ତେଣୁ କିଛି ହେଲେ ଦକ୍ଷିଣା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଶିଷ୍ୟ ଦୁହିଁଙ୍କ କଥାକୁ ଗୁରୁ ଏଡ଼ାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ, “ଠିକ୍ ଅଛି, ତୁମେ ଦୁହେଁ ଯଦି ମୋତେ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବା ନିମିତ୍ତ ଏତେ ଆଗ୍ରହୀ, ତେବେ କେତୋଟି ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଦକ୍ଷିଣାସ୍ୱରୂପ ଆଣି ମୋତେ ଦିଅ । କିନ୍ତୁ ମନେରଖ, ଏମିତି ପତ୍ର ଆଣିବ ଯାହାକି ଅନ୍ୟ କାହାର ଦରକାରରେ ଆସୁ ନଥିବ ।”

ଗୁରୁଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ତୁଷାର ଓ ଶିଶିର ବିସ୍ମିତ ହେଲେ । ସେମାନେ ଭାବିଲେ, ଗୁରୁ ଟଙ୍କା ସୁନା ନ ମାଗି ସାମାନ୍ୟ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର କେତୋଟି ଦକ୍ଷିଣା ଭାବରେ ମାଗିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କ’ଣ ହୋଇପାରେ ! ଗୁରୁଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଳନ କରିବା ତ ତାଙ୍କର ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତେଣୁ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଦୁହେଁ ଅଦରକାରୀ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ସନ୍ଧାନରେ ବାହାରିଲେ । କିଛି ବାଟ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ ସେମାନେ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଆୟତୋଟାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଦେଖିଲେ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ସବୁ ଗଦାଗଦା ହୋଇ ରଖାଯାଇଛି । ତୁଷାର ଓ ଶିଶିର ସେହି ପତ୍ର ଗଦାରୁ କିଛି ଆଣିବାକୁ ଯିବାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ବୁଢ଼ୀଟିଏ ଧଇଁସଙ୍କ ହୋଇ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । କହିଲା, “ପୁଅ, ମୁଁ ବହୁକଷ୍ଟରେ ଖରକାଖରକି କରି ଏହି ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଠୁଳ କରିଛି । ଏଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଜାଳ କରିବି । ଖୁଦମୁଠେ ଜାଉ କରି ଖାଇବି । ତୁମେ ଏ ଗଦାରୁ ପତ୍ର ନିଅନା । ବୁଢ଼ୀ ମଣିଷ ମୁଁ, ଆଉ ଦୂରକୁ ଯାଇ ପତ୍ର ସାଉଁଟି ଠୁଳ କରିପାରିବି ନାହିଁ ।”

ବୁଢ଼ୀଠାରୁ ଏକଥା ଶୁଣି ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟ ସେଠାରୁ ବାହାରି ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାଲିଲେ । କିଛି ଦୂର ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଜଣେ ଲୋକ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଏକାଠି କରୁଛି । ଶିଷ୍ୟ ଦୁହେଁ ତାକୁ ପଚାରିଲେ, “ଭାଇ, ଏ ପତ୍ର ତୁମର କି ଦରକାରରେ ଆସିବ ?” ଲୋକଟି କହିଲା, “ଏ ପତ୍ରକୁ ଜାଳି ପାଉଁଶ କରିଦେଲେ ଏହା ଭଲ ସାରରେ ପରିଣତ ହେବ । ସେହି ସାରକୁ କ୍ଷେତରେ ପକାଇଲେ ଭଲ ଫସଲ ଫଳିବ । ସେଇଥିପାଇଁ ତ ମୁଁ ଏ ପତ୍ରତକ ନେଉଛି ।”

ଲୋକଟି ମୁହଁରୁ ଏ କଥା ଶୁଣି ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟ ପୁଣି ଆଗକୁ ଚାଲିଲେ । କିଛି ବାଟ ଯିବା ପରେ ଦେଖିଲେ ବୁଢ଼ୀଟିଏ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ସାଉଁଟୁଛି । ବୁଢ଼ୀକୁ ଦୁହେଁ ପଚାରିଲେ, “ମଉସା, ଏ ପତ୍ର ନେଇ ତୁମେ କ’ଣ କରିବ ?” ବୁଢ଼ୀଟି କହିଲା, “ବାପା, ତୁମେ ଏ ପତ୍ରର ଗୁଣ ବୋଧହୁଏ ଜାଣନା । ଏହାକୁ ଗୁଣ୍ଡକରି ପାଣିରେ ଫୁଟାଇ ଛାଣି କରି ସେହି ଫୁଟାପାଣି ପିଇଲେ ସବୁପ୍ରକାର ଜର ଭଲ ହୋଇଯିବ । ଏହି ପତ୍ର ହେଉଛି ପୁରୁଣା ଜରର ଅବ୍ୟର୍ଥ ଔଷଧ ।”

ବୁଢ଼ୀ ପାଖରୁ ଏ କଥା ଶୁଣି ଶିଷ୍ୟ ଦୁହେଁ ସେଠାରୁ ମଧ୍ୟ ହଟାଶ ହୋଇ ଫେରିଲେ । କାରଣ ଗୁରୁ ତ କହିଛନ୍ତି ଯେଉଁ ପତ୍ର କାହାର ଦରକାରରେ ଲାଗୁ ନ ଥିବ କେବଳ ସେହି ପତ୍ର ଆଣିବ । ସେମାନେ ଆଉ କିଛି ବାଟ ଆଗକୁ ଗଲେ, ଦେଖିଲେ ଝିଅଟିଏ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଏକାଠି କରି ବିଡ଼ା ବାନ୍ଧୁଛି । ପତ୍ରତକ ତା’ର କି କାମରେ ଲାଗିବ ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ ଝିଅଟି କହିଲା, “ଏହାକୁ ଘରକୁ ନେଇ ଏଥିରେ ଖଳି ଆଉ ଠୋଲା ତିଆରି କରିବି ତାହାକୁ ବିକ୍ରି କରି ମୋର ରୋଗିଣୀ ମା ପାଇଁ ଔଷଧ ଆଣିବି ।”

ଝିଅଟିର କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ଶିଶିର ଓ ତୁଷାର ସେଠାରୁ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ନ ନେଇ ଆଗକୁ ଚାଲିଲେ । ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚା ଗଛ ମୂଳରେ କିଛି ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ପଡ଼ିଥିବାର ସେମାନେ ଦେଖିଲେ । ସେଠାରୁ ପତ୍ର ନିଆଯାଇପାରେ ବୋଲି ଭାବିଲା ବେଳକୁ ଦେଖିଲେ ଚଢ଼େଇଟିଏ ପତ୍ର ପାଖକୁ ଉଡ଼ି ଆସିଲା । ଶୁଖିଲା ପତ୍ରଟିଏ ଥଣ୍ଡରେ ଧରି ପାଖରେ ଥିବା ଗଛ ଉପରକୁ ଉଡ଼ିଗଲା । ଶିଷ୍ୟ ଦୁହେଁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିଲେ ଚଢ଼େଇଟି ସେଠାରେ ନିଜର ବସା ତିଆରି କରୁଥିଲା । ପତ୍ରଟିକୁ ନେଇ ସେ ତା’ର ବସା ବାନ୍ଧିବା କାମରେ ଲଗାଇଦେଲା । ତୁଷାର ଓ ଶିଶିର ଭାବିଲେ, ଏ ସ୍ଥାନରୁ ମଧ୍ୟ ପତ୍ର ନେଇ ହେବନାହିଁ ।

ତଥାପି ସେ ଦୁହେଁ ହତାଶ ନହୋଇ ଚାଲିଥା’ନ୍ତି । ଆଗକୁ ଯାଉଯାଉ ଦେଖିଲେ ଗୋଟାଏ ପାଣିନାଳ । ସେହି ନାଳରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଭାସୁଛି । ସେହି ପତ୍ରକୁ ଆଶ୍ରା କରି ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ ମୁହଁରେ ଖାଦ୍ୟକଣିକା ଧରି ଏପାରିରୁ ସେପାରିକୁ ଖୁସିରେ ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି ।

ଏ ସବୁ ଘଟଣା ଦେଖି ତୁଷାର ଓ ଶିଶିର ଆଉ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ମନ ବଳାଇଲେ ନାହିଁ । କାରଣ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଏହି ଶୁଖିଲାପତ୍ର ମଣିଷଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପଶୁପକ୍ଷୀ, କୀଟପତଙ୍ଗ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦରକାରରେ ଲାଗୁଛି । ତେଣୁ ସେ ଦୁହେଁ ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଫେରିଯାଇ କହିଲେ, “ଗୁରୁଦେବ, ଆପଣଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ

ଆମେ ବହୁ ସ୍ଥାନକୁ ଗଲୁ, ବହୁ ସ୍ଥାନରେ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଲୁ କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନ ପାଇଲୁ ନାହିଁ ଯେଉଁଠି ଶୁଖିଲା ପତ୍ର କାହାରି ଦରକାରରେ ନ ଆସୁଛି । ତେଣୁ ଆମେ ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତରେ ଫେରି ଆସିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲୁ । ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କ ମନପସନ୍ଦର ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇ ନ ପାରି ଆମେ ଲଜିତ । ଶୁଖିଲା ପତ୍ର କେତୋଟି ଆପଣ ଦକ୍ଷିଣା ଭାବରେ ମାରିଥିବାରୁ ଆପଣଙ୍କ କଥାକୁ ଆମେ ପରିହାସ ମଣିଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଯେ କେତେ ଦରକାରୀ ସେ କଥାକୁ ଆମେ ଏବେ ଅନୁଭବ କରିପାରୁଛୁ ।”

ଶିଷ୍ୟ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଗୁରୁଦେବ ଆନନ୍ଦରେ କୁଣ୍ଡାଇ ପକାଇଲେ । ତା’ପରେ ସ୍ନେହରେ ସେମାନଙ୍କ ପିଠି ଆପୁଡ଼ାଇ କହିଲେ, “ତୁମେ ଦୁହେଁ ମୋର ନିଷ୍ଠାବାନ୍ ପ୍ରିୟ ଶିଷ୍ୟ । ଦକ୍ଷିଣା ଦେଇ ପାରିଲାନି ବୋଲି ମନଦୁଃଖ କରନା, ସେଥିପାଇଁ ଆଦୌ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନା । ତୁମେ ଆଜି ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ଲାଭକଲ, ତାହା ହେଉଛି ମୋର ପ୍ରକୃତ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା । ତୁମେ ଏବେ ଜାଣିଲ, ଭଗବାନଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ସାମାନ୍ୟ ଶୁଖିଲା ପତ୍ରଟାଏ ମଧ୍ୟ କେତେ ଦରକାରରେ ଆସୁଛି, କେତେ ଜୀବଙ୍କର ଉପକାର କରୁଛି । ତୁମେ ମଣିଷ ଜନ୍ମ ପାଇଛ । ସୃଷ୍ଟିର ମଙ୍ଗଳ କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଯାଅ । ମଣିଷ ଜନ୍ମ କେବଳ ଅନ୍ୟର ଉପକାର କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏକଥା ଯେପରି ନ ଭୁଲ । ଦୁଃଖ କଷ୍ଟରେ ପଡ଼ିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲେ ତାକୁ କେବେ ହାତ ଛଡ଼ା କରିବ ନାହିଁ । ରୋଗୀ, ଦରିଦ୍ର ଓ ବୃଦ୍ଧ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଲାଗି ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଥିବ । ସୃଷ୍ଟିର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ତୁମେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଗଲେ ସେହି ହେବ ମୋର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ।

ଶିଷ୍ୟଦୁହେଁ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଦଧୂଳି ମୁଣ୍ଡରେ ମାରି ହସି ହସି ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ଲେଖକ ପରିଚୟ

ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦକିଶୋର ସିଂହ ୧୯୪୨ ମସିହା ମେ ମାସ ୧୫ ତାରିଖରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ରଚନା ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନାଟକ : ‘ମାନସୀର ଗବେଷଣାଗାର’, ‘ଅରଣ୍ୟର ଆହ୍ୱାନ’, ‘ଘରଛତାର କାହାଣୀ’, ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ : ‘ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ’, ‘ସାବାସ୍ ରୁଟୁ’, ‘ମଜାକାହାଣୀ’, ‘ଆମଗାଁ ହାଟ’, ‘ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା’ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଧାନ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା

- ଶିକ୍ଷକ “ଶୁଖିଲାପତ୍ରର କଥା” ଗଛଟି ପଢ଼ାଇବା ସମୟରେ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ପରି ଅଦରକାରୀ ମନେହେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷ କିପରି ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗେ ସେ ସଂପର୍କରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଉଦାହରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝାଇବେ ।
- ଗଛଟି ପଢ଼ିସାରିବା ପରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଅନ୍ୟର ସୁଖଦୁଃଖ ପ୍ରତି କିପରି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହେବେ ସେ ସଂପର୍କରେ ଶିକ୍ଷକ ଧାରଣା ଦେବେ ।
- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତନଶକ୍ତି, କଳ୍ପନାଶକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ।

ସୂଚନା

ସମ୍ପିଧ	-	ହୋମକାଠ
ସମାପନ	-	ଶେଷ ବା ସମାପ୍ତି
ନିରୀକ୍ଷଣ	-	ଭଲଭାବରେ ଦେଖିବା
ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ	-	ମର୍ମ, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କାରଣ

ଆସ ଜାଣିବା କେତୋଟି ନୂଆ ଶବ୍ଦ

ଧଇଁସଇଁ	ନାନାବିଧ	ପରିହାସ	ଅଭିଳାଷ	ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ସାଉଁଟିବା	ଅବ୍ୟର୍ଥ	ଅନ୍ୟତ୍ର	ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ	ହତାଶ
ନିଷ୍ଠା	ଅଧ୍ୟୟନ	ମନପସନ୍ଦ	ଆଶ୍ରା	ସାକ୍ଷାତ
ଶୂନ୍ୟହସ୍ତ	ସ୍ୱରୂପ			

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଆସ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।

- କ) ପୂର୍ବ କାଳରେ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଉଥିଲେ ?
- ଖ) ପାଠପଢ଼ା ବ୍ୟତୀତ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଆଶ୍ରମରେ ଆଉ କେଉଁ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ?
- ଗ) ପାଠପଢ଼ା ସରିବା ପରେ ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କୁ କ'ଣ ଜଣାଇଲେ ?
- ଘ) କେଉଁ ଜିନିଷ ଦକ୍ଷିଣାରୁପେ ଦେବାପାଇଁ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ?
- ଙ) ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣାରୁପେ ଏପରି ଜିନିଷ ମାଗିବାର କାରଣ କ'ଣ ଥିଲା ?

୨. ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ।

- କ) ବୁଢ଼ୀଟି ଶୁଣିଲା ପତ୍ର ନେଇ କ'ଣ କରିବ ବୋଲି କହିଥିଲା ?
ଉ.
.....
- ଖ) ଶୁଣିଲା ପତ୍ରକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବ ବୋଲି ଲୋକଟି ଉତ୍ତର ଦେଲା ?
ଉ.
.....
- ଗ) ଶୁଣିଲା ପତ୍ର ଔଷଧରେ ପରିଣତ ହେବ ବୋଲି ଶିଷ୍ୟ ଦୁହେଁ ଜାଣିପାରିଲେ କିପରି ?
ଉ.
.....
- ଘ) ମାଆ ପାଇଁ କିପରି ଔଷଧ କିଣିପାରିବ ବୋଲି ଝିଅଟି କହିଲା ?
ଉ.
.....
- ଙ) ପକ୍ଷୀଟି ଶୁଣିଲା ପତ୍ର ନେଇ କ'ଣ କଲା ?
ଉ.
.....
- ଚ) ଶୁଣିଲା ପତ୍ରକୁ ପିମ୍ପୁଡ଼ି କିପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବାର ଶିଷ୍ୟ ଦୁହେଁ ଦେଖିଲେ ?
ଉ.
.....

୩. ସରଳ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ ଲେଖିବା ।

କ) “କିନ୍ତୁ ମନେରଖ, ଏମିତି ପତ୍ର ଆଣିବ ଯାହାକି ଅନ୍ୟ କାହାର ଦରକାରରେ ଆସୁ ନ ଥିବ ।”

ଖ) “ସୃଷ୍ଟିର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ତୁମେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଗଲେ ସେହି ହେବ ମୋର ପ୍ରକୃତ ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ।”

୪. ଯେପରି ‘କର୍ତ୍ତବ୍ୟ’ ଶବ୍ଦ ପୂର୍ବରୁ ‘ପରମ’ ଯୋଗ ହୋଇ ‘ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ’ ହୋଇଛି ସେହିପରି ଆଉ କେଉଁ କେଉଁ ଶବ୍ଦ ପୂର୍ବରୁ ‘ପରମ’ ଯୋଗ ହୋଇପାରିବ ଯୋଗ କରି ସେପରି ୫ଟି ନୂତନ ଶବ୍ଦ ତିଆରି କରି ତଳେ ଲେଖ ।

.....
.....

୫) ଯାହା ବୁଝି ହୁଏ ନାହିଁ ତାହା ‘ଅବୁଝା’ କିମ୍ବା ‘ଅବୋଧ’ । ସେହିପରି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଲେଖିବା ।

ଯାହା କାଟି ହୁଏ ନାହିଁ

ଯେଉଁଠାକୁ ଯାଇ ହୁଏ ନାହିଁ

ଯାହା କହି ହୁଏ ନାହିଁ

ଯାହା ସହି ହୁଏ ନାହିଁ

୬) ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ବାଛି ବାକ୍ୟର ରେଖାଙ୍କିତ ପଦମାନଙ୍କ ବଦଳରେ ଲେଖିବା ।

(ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କଲେ, ସାକ୍ଷାତ୍, ନାନାବିଧ, ସାଉଁଟି, ଅନ୍ୟତ୍ର)

କ) ଶିଷ୍ୟ ଦୁହେଁ ଶୁଖିଲାପତ୍ର ଆଣିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଗଲେ ।

ଖ) ବୁଢ଼ାଟି ଗଛମୂଳରେ କିଛି ପତ୍ର ଗୋଟାଇ ରଖିଥିଲା ।

ଗ) ଚରକ ଉଦ୍ୟାନରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଘ) ଶିଷ୍ୟ ଦୁହେଁ ଶୁଖିଲାପତ୍ର ଆଣି ନ ପାରି ଫେରିଆସିଲେ ।

ଙ) ଝିଅଟି ପତ୍ର ଗୋଟାଇବା ସମୟରେ ତା’ସହିତ ଶିଷ୍ୟ ଦୁହିଁଙ୍କର ଦେଖା ହେଲା ।

୭. ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଗୋଟିଏଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ଖାତାରେ ଲେଖିବା ।

ଦକ୍ଷିଣା	ଶୂନ୍ୟହସ୍ତ	ଅଭିଳାଷ	ଆଶ୍ରା
ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ	ପୂର୍ଣ୍ଣ	ହତାଶ	ନିଷ୍ଠା
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ	ପରିହାସ	ପାତ୍ର	

୮. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁଛେଦକୁ ପଢ଼ି କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଡିଆରି କରିବା, ଯାହାର ଉତ୍ତର ଏହି ଅନୁଛେଦରେ ଥିବ ।

ଯଥାସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଗୁରୁକୁଳ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ ହେଲା । ଗୃହକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଶିଶିର ଓ ତୁଷାର ଗୁରୁଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ୍ କଲେ । ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ଦେବା ପାଇଁ ନିଜ ନିଜର ଅଭିଳାଷ ଜଣାଇଲେ । ଶିଷ୍ୟ ଦୁହିଁଙ୍କର ନିଷ୍ଠାରେ ଗୁରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରୁ କୌଣସି ଦକ୍ଷିଣା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁ ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଥିରେ ଶିଷ୍ୟ ଦୁହିଁଙ୍କର ମନ ବୁଝିଲା ନାହିଁ । ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଇ ଗୁରୁକୁଳରୁ ବିଦାୟ ନେବେ କିପରି ! ତେଣୁ କିଛି ହେଲେ ଦକ୍ଷିଣା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଶିଷ୍ୟ ଦୁହିଁଙ୍କ କଥାକୁ ଗୁରୁ ଏଡ଼ାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ, କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ, “ଠିକ୍ ଅଛି, ତୁମେ ଦୁହେଁ ଯଦି ମୋତେ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବା ନିମିତ୍ତ ଏତେ ଆଗ୍ରହୀ, ତେବେ କେତୋଟି ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଦକ୍ଷିଣାସ୍ୱରୂପ ଆଣି ମୋତେ ଦିଅ ।”

୯. ଯେପରି ‘ହାସ’ ପୂର୍ବରୁ ‘ପରି’ ଯୋଗ ହୋଇ ‘ପରିହାସ’ ଶବ୍ଦଟି ହୋଇଛି, ସେହିପରି ପୂର୍ବରୁ ‘ପରି’ ଯୋଗ କରି ଆଉ ୮ଟି ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ିବା ।

.....

.....

୧୦. ଯେପରି ‘ଶୁଖିଲାପତ୍ର’ ସେପରି ଏହି ଗପଟିରେ ଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ କେଉଁ ଶବ୍ଦ ଯୋଗ ହୋଇଛି ଖୋଜି ଲେଖିବା ।

..... ଆତ୍ମତୋଷା	 ଫସଲ
..... ଔଷଧ	 ହସ୍ତ

ତୁମପାଇଁ କାମ

୧. ବୃକ୍ଷର ଉପକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ ଲେଖା/ପୁସ୍ତକ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ ।

୨. ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ ରୋକିବାରେ ଗଛପତ୍ରର ଭୂମିକା ସଂପର୍କରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କର ।